

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(6)
สารบัญภาพ.....	(7)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้.....	7
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	13
ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.....	25
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง.....	28
ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	30
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล.....	37
การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.....	41
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เอื้อต่อ การจัดการศึกษา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของชุมชนตาม หลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษา.....	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก - รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล.....	73
- รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	73
ภาคผนวก ข ข้อมูลรายละเอียดภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 36 ภูมิปัญญาจาก ผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นรวม 23 คน.....	75
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	237
ประวัติผู้วิจัย	239

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ	42
2	รายชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.....	43
3	จำนวนผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามสาขา/ตำบล.....	45
4	ข้อมูลกระบวนการเรียนรู้และการส่งเสริมประสพการณ์ของผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	45

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
6.1 คุณบุญเลิศ ไทยทัตกุล	75
6.1.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	76
6.1.2 วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	77
6.1.3 กรรมวิธีในการผลิตและผลิตภัณฑ์เขาก้วยเห็ดหูหนู	78
6.2 คุณบุญเลิศ ไทยทัตกุล	79
6.2.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	80
6.2.2 วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	81
6.2.3 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์เห็ดสวรรค์	82
6.3 คุณรัศมี ปักษา	83
6.3.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	84
6.3.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ตะกร้อสาน	86
6.4 คุณศรียรัตน์ มีกลิ่นหอม	87
6.4.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	88
6.4.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์นกสาน	91-93
6.5 คุณธวัชธี อนุหนายนต์	94
6.5.1 ขั้นตอนการเตรียมแปลงดิน	95
6.5.2 กรรมวิธีการปลูกและผลิตภัณฑ์ผักปลอดสารพิษ	96
6.6 คุณเพลินใจ แก้วสมนึก	97
6.6.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงละครชาตรี	98
6.6.2 เครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดงละครชาตรี	100
6.6.3 เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครชาตรี	102
6.7 คุณเฉลิม สามเสน	107
6.7.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	108
6.7.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์พลาสติกตากแห้งทิดเผือก	109
6.8 คุณจรรยา ลีมนสุนทร	110
6.8.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	112
6.8.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ยาหม่องสมุนไพร ตาคำฝั้น	113
6.9 คุณปณณิกา สมานกลาง	115
6.9.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	116
6.9.2 กรรมวิธีการผลิตตัวกล่องทึบ	117
6.9.3 กรรมวิธีการผลิตฝากล่องทึบ	118

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.9.4 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์กล่องกระดาษทิชชูจากผักตบชวา	119
6.10 คุณปณณิกา สมานกลาง	120
6.10.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	121
6.10.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์รองเท้าจากผักตบชวา	122
6.11 คุณสมพิศ นาสกุล	123
6.11.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	124
6.11.2 ส่วนประกอบที่ใช้ในการทำขนม	126
6.11.3 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ขนมเป็องโบราณ	127
6.12 คุณไสว (ไม่ระบุนามสกุล)	128
6.12.1 นำพลาสติกมาตากแดด	130
6.12.2 ผลิตภัณฑ์พลาสติกตากแห้ง	131
6.13 คุณครูวงษ์ พูลศิริ	132
6.13.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	133
6.13.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์น้ำมันขมิ้นชัน	134
6.14 คุณครูวงษ์ พูลศิริ	135
6.14.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	137
6.14.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ยาหม่องสมุนไพรตะไคร้หอม	138
6.15 คุณศศิณา คารมณห์หวาน	139
6.15.1 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	140
6.15.2 กรรมวิธีการผลิต	141
6.15.3 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนังปลากระเบน	142
6.16 คุณศศิณา คารมณห์หวาน	144
6.16.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	145
6.16.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์เครื่องหนังจระเข้	146
6.17 คุณรัศมี ปักษา	147
6.17.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	148
6.17.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ปลาตะเพียนสานจากมะระกอสด	150
6.18 คุณศรีรัตน์ มีกลิ่นหอม	151
6.18.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	153
6.18.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์กระทงเอนกประสงค์	154

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.19 คุณปุ่นนิภา สมานกลาง	156
6.19.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	157
6.19.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ผ้าชีเดคูพาจ	159
6.20 คุณปุ่นนิภา สมานกลาง	160
6.20.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	162
6.20.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์พาดูพาจ	163
6.21 คุณปัทมา ฉิมบ้านไร่	165
6.21.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	166
6.21.2: กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นวิจิตรศิลป์	167
6.22 คุณละม้าย รอดกุล	168
6.22.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	169
6.22.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์สเปรย์ปรับอากาศ	170
6.23 คุณลภัสสรดา บานเทศธรรม (ครูจำ)	171
6.23.1 รางวัลที่ได้รับ	173
6.23.2 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	174
6.23.3 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์แหวนเม็ด	175
6.24 คุณลภัสสรดา บานเทศธรรม (ครูจำ)	176
6.24.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	178
6.24.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาเม็ดหอม	181
6.25 คุณธนัญกร พ่วงคา (ป้าเถียร)	182
6.25.1 ส่วนผสมที่ใช้การผลิต	184
6.25.2 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	185
6.25.3 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ขนมกงบางปลา	188
6.26 คุณวาสนา บุญมี	189
6.26.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	191
6.26.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ขนมถ้วย	192
6.27 คุณวรรณรัตน์ นิจผล	194
6.27.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	195
6.27.2 กรรมวิธีการผลิตและผลิตภัณฑ์ซีฟู้ดสมุนไพรเสลดพังพอน	196
6.28 คุณทิพพาพร แซ่มสะอาด	198
6.28.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้การผลิต	199
6.28.2 กรรมวิธีการผลิตกليب	200

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.28.3	201
6.28.4	201
6.28.5	202
6.29	204
6.29.1	207
6.29.2	208
6.30	210
6.30.1	212
6.30.2	215
6.31	216
6.31.1	217
6.31.2	218
6.32	219
6.32.1	220
6.32.2	221
6.33	222
6.33.1	223
6.33.2	224
6.34	225
6.34.1	226
6.34.2	228
6.35	229
6.35.1	230
6.35.2	231
6.36	232
6.36.1	233
6.35.2	235